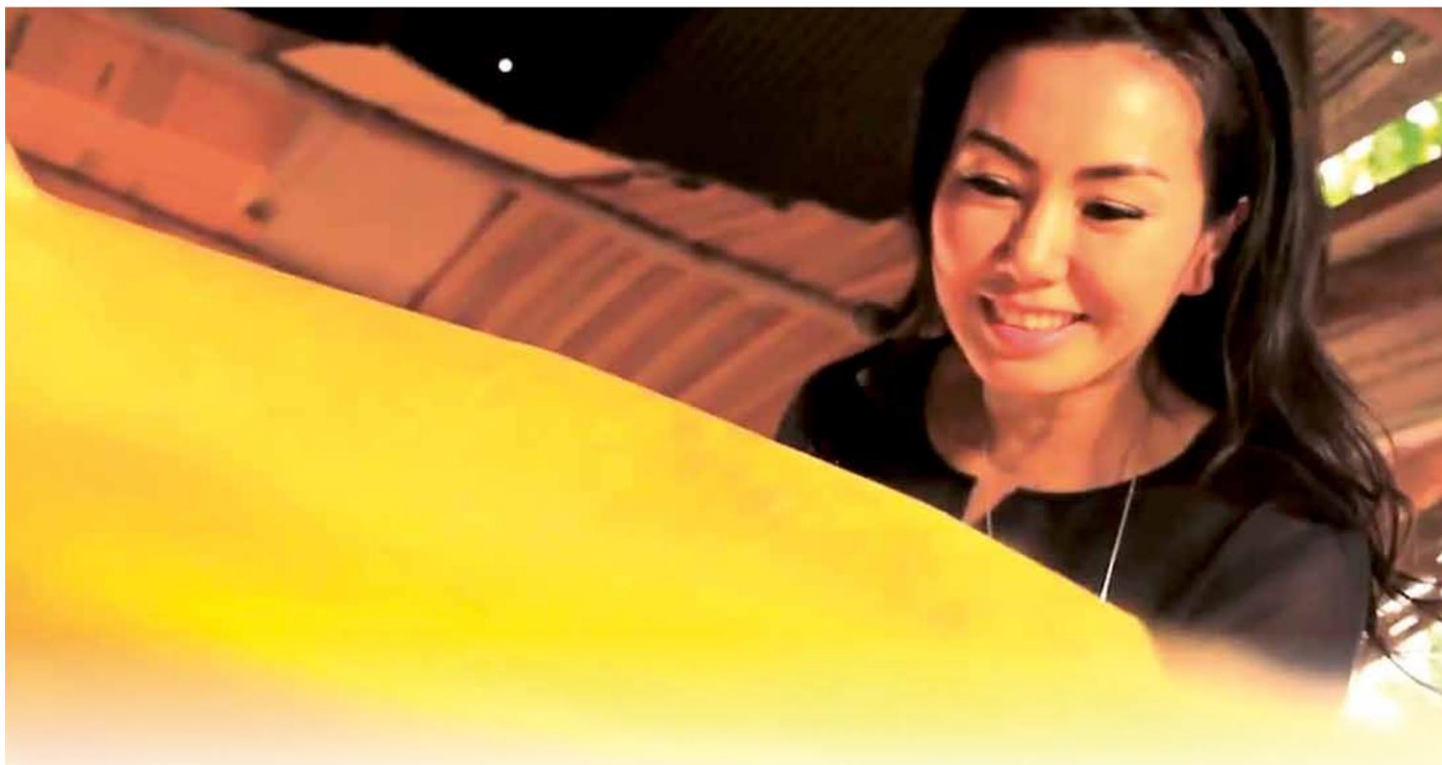

ชีวิตดีมี 'ไหม'

ใยไหมมีคุณสมบัติมากกว่าที่หลายคนคิด
ใช้ในวงการแพทย์ก็ได้
เพิ่มความสวยความงามก็ดี

เรื่อง: พิมพ์พัชรา คำคำ

การปลูกหม่อนเลี้ยงไหม และการสร้างผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากการเลี้ยงหม่อนไหม ถือเป็นภูมิปัญญาไทยมาช้านาน ที่ผ่านมายังคงยึดติดอยู่กับการใช้ประโยชน์แบบเดิมๆ คือ การทอผ้า ทำผลิตภัณฑ์ผ้าไหม เป็นต้น ล่าสุดมีการนำองค์ความรู้เรื่องไหม มาคิดค้นจนก่อให้เกิดเป็นนวัตกรรมไหม ผลิตภัณฑ์ไหมร้อยเปอร์เซ็นต์ แดงไม่ทำลายวงจรชีวิตหนอนไหม เพิ่มพูนรายได้ให้กับเกษตรกร

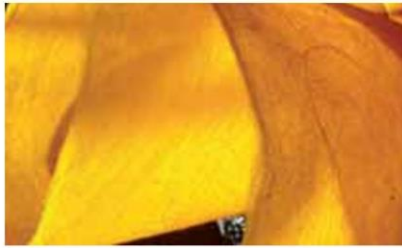
ไหมดีเพราะมีหม่อน

อาชีพปลูกหม่อนเลี้ยงไหมมีมากในแถบภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย โดยเฉพาะบริเวณลุ่มน้ำที่มีความอุดมสมบูรณ์ ต้นหม่อนผลิดอกออกใบให้หนอนไหมได้ อิ่มหนาสำราญ เนื่องจากใบหม่อนมีปริมาณโปรตีน 22.60% คาร์โบไฮเดรต 42.25% และไขมัน 4.57% ใบหม่อนจึงเป็นอาหารแสนวิเศษสำหรับหนอนไหม และหนอนไหมเองก็มีความสามารถในการเปลี่ยนโปรตีนจากใบหม่อน

ให้กลายเป็นเส้นใยไหมได้ดีกว่าพืชชนิดอื่นๆ เรียกได้ว่าใบหม่อน 108-120 กิโลกรัม สามารถเปลี่ยนเป็นรังไหมได้ประมาณ 6-7 กิโลกรัม เมื่อเราทำการสาวเส้นไหมก็จะได้เส้นไหมประมาณ 1 กิโลกรัม

ช่วงหลังๆ นี้ มนุษย์เราก็ค้นผลิตภัณฑ์โปรตีน ที่ผลิตมาจากรังไหมและเส้นไหม เช่น ผงไหมจากกากไหม เรียกว่า ผงไหมซิรีซิน (Siricin) ซึ่งมีมอยส์เจอร์สูง ให้ความชุ่มชื้นถึง 300 เท่า ส่วนผงไหมจากเส้นไหม เรียกว่า ผงไหมไฟโบรอิน (Fibroin) ในผงไหมมีกรดอะมิโน 18 ชนิด คล้ายกับที่พบในร่างกายของมนุษย์ จึงมีการนำโปรตีนจากรังไหมไปใช้ในด้านอาหารและการแพทย์ด้วย

นอกจากนี้ยังพบว่า ผงไหมมีสารต้านอนุมูลอิสระที่ช่วยกำจัดจุลินทรีย์บางชนิด จึงช่วยลดอาการอักเสบ และปัญหาผิวหนังต่าง ๆ มีสารอาหารที่เป็นประโยชน์ที่ซึมซาบ

แผ่นใยไหมที่ถักทอด้วยตัวไหม

ผู้มีความรู้ ช่วยบำรุงรักษา และช่วยให้ผล
หายเร็วขึ้น ดังนั้นใยไหมจึงมีคุณสมบัติมากกว่า
ที่หลายคนคิด เพราะใช้ในการแพทย์ก็ได้
เพิ่มความสวยความงามก็ดี

ไหมกับมูลค่าเพิ่ม

จากการคิดค้นผลงานทางด้านนวัตกรรม
ใหม่ ๆ เพื่อส่งเข้าประกวด นักศึกษามหาวิทยาลัย
ราชภัฏเชียงราย จึงไปปรึกษากับ **จินนาลักษณ์
มิราเคิล ออฟสา** ซึ่งเป็นผู้ผลิตกระดาษ
จากใยพืช ตั้งอยู่ที่หมู่บ้านปางห้า ตำบล
เกาะช้าง อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ก่อตั้ง
เมื่อปี พ.ศ. 2536 โดยผลิตกระดาษสาทำมือ
ส่งออกมานานกว่า 20 ปี ล่าสุดเปิดโรงงาน
ให้เป็นศูนย์ศึกษาการเรียนรู้และผลักดันให้
เป็นสถานที่ท่องเที่ยวแห่งใหม่เพื่อสร้างรายได้
ให้กับชุมชนจนได้รับรางวัล วิสาหกิจชุมชน
ยอดเยี่ยม ของจังหวัดเชียงรายเมื่อปี 2558

จินนาลักษณ์ ชุ่มมงคล กับอีกตำแหน่ง
คือ ผู้บริหารฝ่ายผลิต บริษัท ซิลค์แบรนด์
จำกัด เป็นผู้ริเริ่มในการนำองค์ความรู้ในการ
เลี้ยงไหมด้วยวิธีใหม่ นำไปถ่ายทอดให้กับ
กลุ่มผู้เลี้ยงไหมของ วิสาหกิจชุมชนจินนาลักษณ์
เพื่อผลิตเส้นใยไหมทองคำ เล่าว่า

“เราลงพื้นที่ไปกับนักศึกษา ใช้เวลา
อยู่หลายปี กว่าผลงานวิจัยชิ้นนี้จะออกมา
พอเราทำแผ่นไหมได้ก็ต้องทำผลิตภัณฑ์ขึ้นมา
เพื่อสร้างแบรนด์ ช่วยให้องค์ฯ ส่งผลงานเข้า
ประกวดเพราะผลงานวิจัยนี้จะต้องมีประโยชน์
จริงๆ ต้องนำเสนอว่ามีประโยชน์ยังไง มีคนซื้อ
จริงไหม เป็นที่มาของการสร้างแบรนด์ “ซิลค์”
ก็เลยไปเป็นอมินีในการรับซื้อน้องๆ พอ
ผลงานนี้ได้รับรางวัลชนะเลิศอันดับ 1 สุดยอด
นวัตกรรมในปี 2556 รับรางวัลจากสมเด็จพระ
เทพฯ ก็คิดว่าจะหยุดแล้ว เพราะว่าเราไม่ได้
อยู่ในวงการเครื่องสำอาง และไม่รู้จักด้วยซ้ำว่า
ไหมคืออะไร ก่อนที่น้องๆ จะมาปรึกษา

หลังจากลงพื้นที่เริ่มรู้จัก เริ่มศึกษา
ภูมิปัญญาของไหมคืออะไร จึงรู้ว่าจะได้
รังไหมมานั้นยาก จากการลงพื้นที่เก็บข้อมูล
จากคุณตา คุณยาย พี่หนึ่งเลี้ยงไหม ในการ
สาวเส้นชาวบ้านต้องไปตัดฟืนในป่า ซึ่งใช้ฟืน

เยอะมาก ดังนั้น ข้อดีก็คือกระบวนการผลิต
แผ่นไหมเราไม่ต้องต้มรังไหม ในการสาวเส้น
5 วัน 5 คืนอีกแล้ว

ชาวบ้านเล่าว่าตอนนั้นร้อนก็จำเป็น
ต้องอยู่เพราะมันจำเป็นต้องสาวเส้นตลอดเวลา
ถ้าใครจะหยุดก็ต้องมีคนมาเปลี่ยนมือ ไม่งั้น
เส้นขาดขายไม่ได้ พอเปลี่ยนวิธีผลิตชาวบ้าน
ไม่ต้องไปหาฟืนจำนวนเยอะๆ ไม่ต้องอยู่หน้า
เตาฟืน 5 วัน รายได้จากการขายรังไหม
ขายเป็นเส้นทั้งปีได้เงินไม่เกิน 3 พันบาท
ทอผ้าหลายเดือนกว่าจะได้ 1 ผืน และภูมิปัญญานี้
ก็มีแต่คนอายุ 60 ปีขึ้นไปเท่านั้นที่ยังทำอยู่
และเหลืออยู่ไม่กี่ครัวเรือนที่ยังคงรักษาไว้
เพราะเขายังอยากมีรายได้เสริมอยู่”

พวกเขาสามารถคิดค้นการเปลี่ยนพฤติกรรม
ของหนอนไหม เพราะตามธรรมชาติหนอนไหม
ตัวน้อยหลังจากกินใบหม่อนอิ่มแล้ว ก็จะ
นอนหลับจนเจริญเติบโตในวัยประมาณ 28 วัน

ลำตัวเริ่มใสมองเห็นเส้นไหมทองคำอยู่ภายใน
แสดงว่าเขาพร้อมที่จะเจริญเติบโตกลายเป็น
ดักแด้ก็จะเริ่มปล่อยใยไหมออกมาเพื่อสร้างรัง

แต่แทนที่จะให้หนอนไหมสร้างรังใหม่
พันรอบตัวในแบบเดิมๆ เหล่าบรรดานักเลี้ยง
ไหมเจ้าเก่าผู้มีความชำนาญการเลี้ยงไหมมา
ทั้งชีวิต ทำการคัดเลือกหนอนไหมที่สมบูรณ์
ทำความสะอาดเจ้าหนอนไหมประมาณ
300-500 ตัว แล้วนำไปวางบนฟรมไม้ซึ่งตาข่าย
ผิวเรียบ เพื่อให้หนอนไหมมีอิสระในการ
เคลื่อนที่และเริ่มต้น “ถักทอ” แผ่นใยไหมขึ้นมา
ตามธรรมชาติ จึงได้แผ่นใยไหมออกมาเป็น
สีเหลี่ยมผืนผ้าคล้ายกับผลงานกระดาษสา

ทว่าผู้เลี้ยงไหมต้องดูแลควบคุมการ
ถักทอนั้นอย่างใกล้ชิด คอยดูดซับของเสีย
ที่ตัวหนอนไหมขับถ่ายออกมาเพื่อให้ได้
แผ่นใยไหมที่สะอาด ฝ้าเลี้ยงดูกันตลอดระยะเวลา
72 ชั่วโมงเพื่อจะได้แผ่นใยไหมทองคำ
ธรรมชาติที่สมบูรณ์

จากนั้นหนอนไหมทั้งหมดถูกนำเข้าสู่วัสดุ
รังอนุบาลเพื่อให้ความอบอุ่น รอเวลาให้
ตัวหนอนเจริญเติบโตจนกลายเป็นผีเสื้อ
ที่แสนสวย โยบินสู่โลกกว้างต่อไป วิธีการ
แบบนี้ไม่ผ่านการต้ม ดังนั้นโปรตีนธรรมชาติ
จากตัวไหมจะยังติดแน่นอยู่กับใยไหมทุกเส้น
ซึ่งเส้นไหมที่ได้จากการทอแบบอื่นไม่สามารถ
ทำได้ และที่สำคัญวิธีนี้ยังได้ผีเสื้อตัวน้อยๆ
อีกหลายพันหลายหมื่นตัว

จินนาลักษณ์ สรุปว่าจากที่ต้องการ
ช่วยเหลือน้องๆ ราชภัฏเชียงรายทำงานวิจัย
กลายเป็นแรงบันดาลใจที่จะช่วยเหลือคุณตา
คุณยายผู้ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม ซึ่งขณะนี้

ได้จดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชนผลิตแผ่นไหม
จินนาลักษณ์เรียบร้อยแล้ว มีชาวบ้านเข้าร่วม
โครงการทั้งหมด 5 อำเภอ คือ อำเภอเวียงเชียงรุ้ง
อำเภอป่าแดด อำเภอเวียงชัย อำเภอเชียงแสน
และ อำเภอดอกคำใต้ (จังหวัดพะเยา) สมาชิก
ทั้งหมด 100 กว่าครัวเรือน เธอจึงจำเป็นต้อง
สร้างแบรนด์ให้เป็นที่รู้จัก เพื่อสร้างอาชีพที่
ยั่งยืนให้กับคุณตาคุณยาย

อาจารย์อรรณ สุวรรณทอง อาจารย์
และนักวิจัย สำนักวิทยาศาสตร์มหาวิทยาลัย
แม่ฟ้าหลวง กล่าวเสริมว่า เธอเองทำวิจัย
เกี่ยวกับวัสดุปิดแผล ที่ทำจากโพลิเมอร์ที่
มาจากธรรมชาติ ตัวไหมก็เป็นโพลิเมอร์ที่มาจาก
ธรรมชาติอย่างหนึ่ง เราก็นำมาประยุกต์เป็น
วัสดุปิดแผล เพราะตัวไหมเองมีคุณสมบัติ
ที่ดีหลายอย่าง อย่างแรกไม่เป็นพิษแน่นอน
เพราะเป็นวัสดุจากธรรมชาติ มีฤทธิ์ในเรื่อง
ต้านอนุมูลอิสระ ด้านการอักเสบพอเอาไปใช้
ในด้านเครื่องสำอางก็จะมีคุณสมบัติช่วย
ลดสิ้ออักเสบได้ ทำให้ผิวกระจ่างใสลดริ้วรอย
คุณสมบัติของรังไหมจะมีงานวิจัยจาก
ต่างประเทศออกมาเยอะมาก รวมทั้งสนับสนุน
ในการเจริญเติบโตของเซลล์ในการนี้นำมาทำ
เป็นวัสดุปิดแผล ทำให้แผลสมานได้เร็ว

“โปรตีนไหมมีโมเลกุลใกล้เคียงกับเซลล์

ผิวหนัง เป็นโปรตีนที่มีคุณภาพสูง มีกรด
อะมิโน 18 ชนิด มีคุณสมบัติคล้ายกา
วเชื่อมเซลล์ผิว เคลือบไปหน้าให้ปลอดภัยจาก
รังสี UVA และ UVB ในทางการแพทย์มีการใช้
แผ่นใยไหมช่วยในการสมานแผล สร้างเนื้อเยื่อ
ให้แก่ผู้ป่วยโรคเบาหวาน เป็นประโยชน์มาก
ในการนำมาใช้ช่วยฟื้นฟู และเพิ่มเซลล์ผิว
ให้แข็งแรง” อาจารย์นักวิจัยยืนยันว่า ใยไหม
ทองคำนั้นมีคุณสมบัติประโยชน์ต่อผิวพรรณ
ด้านความงามอย่างแท้จริง

ลดา อุดตระกูล ผู้จัดการฝ่ายการตลาด
บริษัทซิลค์แบรนด์ อีกคนหนึ่งที่มีใจใน
ผลิตภัณฑ์จากใยไหมทองคำ เล่าว่าประทับใจ
ทั้งสรรพคุณของผลิตภัณฑ์ และเรื่องราว
ของไหม แถมยังช่วยสร้างรายได้ให้กับคุณตา
คุณยายอีกด้วย

ลดาเล่าถึงมาร์กหน้าที่ทำจากแผ่นใยไหม
ทองคำว่า การมาร์กหน้าช่วยบำรุงผิวพรรณ
ล้ำลึกกว่าทาครีมบำรุงทั่วไป แผ่นมาร์กทั่วไป
เป็นกระดาษสังเคราะห์ชุบเซรั่ม มาร์กเสร็จแล้ว
ก็ทิ้งไป แต่แผ่นมาร์กจากใยไหมเวลาใช้ต้อง
ชุบน้ำร้อนก่อน เพื่อให้เซรั่มในไหมละลาย
ออกมาสู่ผิวหน้า มาร์กเสร็จเก็บแผ่นใยไหม
ไว้มาร์กครั้งต่อไป ทำยสุดที่ไม่ต้องทิ้ง นำมา
ขัดตัวเพื่อให้ผิวพรรณขาวเนียนได้อีก

ไหมกำลังถักทอใยไหมด้วยตัวมันเองตามธรรมชาติ

เธอเองลองใช้แล้วรู้สึกว่ารูขุมขนปิด กระชับ เล็กกล ผิวกระจางใส โปสดีลงเพสบูคกับไอจี สองเดือน ขายไป 3 พันชิ้น ผลตอบรับดีกว่า 90 เปอร์เซ็นต์ เธอว่าเพื่อนคุณแม่มีปาดำ ที่ติดตามตั้งแต่กำเนิด ใช้ได้ 2 แผ่น ปาดำ จางลง สีอากเสบกก็หาย ทางกรมแพทย์นำไป สมานแผล รักษาผู้ป่วยเบาหวาน เพราะมี กรดอะมิโน 18 ชนิด มีเมือกช่วยเคลือบผิว ป้องกันแสงยูวี ผู้ชายติดกอล์ฟหน้าไม่ไหม้ แขนอ่อน อัตรการแพ้ 0-1 เปอร์เซ็นต์ สำหรับ

ใครที่แพ้โปรตีน

ปัจจุบันแผ่นมาร์กนี้ขายในเฟสบูค ไอจี และมีขายในโรงงานจินนาลักษณ์ สนมบิน เชียงราย และสนมบินเชียงใหม่ ผู้จัดการ ฝ่ายการตลาดอธิบายว่า แปรนด์ CEILK มาจากคำว่า CEI เป็นไคต์ของจังหวัดเชียงราย ต้องการบอกให้ทราบที่มาจาก เป็นแปรนด์จาก จังหวัดเชียงราย

“เราอยากให้เป็นโปรดัคท์ของคนไทย เป็นนวัตกรรมหนึ่งเดียวของโลก ที่น้องๆ ชาวเชียงรายนำไปแข่งขันในงานนวัตกรรม วิทยาศาสตร์ที่ประเทศสหรัฐอเมริกาแล้วได้รับรางวัลชนะเลิศอันดับ 1 สุดยอดนวัตกรรม โครงการวิทยาศาสตร์โลก ปี 2558 กลับมา ซึ่งเป็นผลงานที่เราภูมิใจ ชาวต่างชาติติดต่อ เพื่อขอซื้อลิขสิทธิ์ แต่ทางบริษัทซิลค์ แปรนด์ จำกัด เล็งเห็นว่าการผลิตเส้นใยไหมนี้เป็นการ เพิ่มช่องทางการตลาด และเป็นทางเลือกใหม่ ให้กับเกษตรกรไทยในการผลิตแผ่นใยไหม เพื่อคุณประโยชน์ด้านความงาม แทนการนำ รังไหมไปต้มเพื่อสาวไหม และทอผ้าสวมใส่ เป็นเครื่องนุ่งห่มเพียงอย่างเดียวแบบในอดีต ที่ผ่านมา

ทั้งยังช่วยกระจายรายได้ และยกระดับ ชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น จากเดิมที่ชาวบ้าน เคยมีรายได้จากการทำเกษตร หรือการสาวไหม ทอผ้าประมาณเดือนละ 1,500 บาท ต่อคน เมื่อเปลี่ยนมาผลิตเส้นใยไหม ทำให้มีรายได้ มากขึ้นเป็นคนละกว่า 10,000 บาท ด้วยการผลิต แบบแฮนด์เมด ไม่ใช่เครื่องจักรและสารเคมี”

เพื่อเพิ่มมูลค่าในการผลิตใยไหมไทยให้ เติบโตในตลาดเครื่องสำอางทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศ ขณะนี้กำลังอยู่ในระหว่าง การเจรจาทำสัญญากับบริษัทเอกชนจากประเทศ จีน ญี่ปุ่น เวียดนาม ลาว แอฟริกาใต้ เพื่อรับซื้อ

ผลิตภัณฑ์จากใยไหมออกไปสู่ตลาดโลก

ชีวิตดีมีไหม

“ยายเกิดที่เมืองอุบลฯ แต่มาโตที่เมือง อุดรฯ เรียนถึงชั้นป.4 พ่อแม่ก็พาอพยพหนี ความแห้งแล้งน้ำจืดจากอุดรฯ มาลงที่ ลำปาง แล้วนั่งรถต่อมาตั้งรกรากอยู่ที่จังหวัด เชียงราย แล้วก็มาโตที่เชียงราย ยายบอกบ้าน มาด้วยลำแข้งแท้ๆ รับจ้างทำอะไร ทำนา ถ้างที่ ปลุกพริก ปลุกมะเขือเอาไปแลกข้าว คิดอยู่ ตลอดเวลาเลยเลยว่า ทำไมเราถึงอดอยาก ทำไมเราถึงจนอย่างนี้...” เสียงเล่ามีจังหวะ คล้ายกำลังมองย้อนถึงภาพอดีตที่ผ่านมา อย่างช้าๆ

พันธ์ บุญสิงห์ วันนี้อายุ 64 ปี กลายเป็น สมาชิกชาวอำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย เธอได้เล่าต่อไปว่า ขณะยังเป็นสาวรุ่นได้พบรัก และแต่งงานกับหนุ่มอุดรฯ คนบ้านเดียวกัน ทว่าอพยพมาอยู่ต่างหมู่บ้านในจังหวัดเชียงราย ช่วยกันทำมาหากิน สำหรับชาวอีสานแม้จะ ย้ายถิ่นฐานไปอยู่ที่ไหน ยังคงดำเนินวิถีชีวิต

ที่คุ้นเคย อย่างเช่นการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม หมูบ้านนี้จึงปลูกหม่อนเลี้ยงไหมเป็นอาชีพ เสริม อาชีพหลักคือทำนาทำไร่ ยายพันธ์เคย เก็บใบหม่อนเลี้ยงไหมเมื่อสมัยเป็นเด็กอยู่ที่ อุดรฯ ก่อนหน้านั้นทอผ้าไหมเก็บไว้นุ่งห่มเอง และทอผ้าไหมเป็นจิวรนาไปถวายพระบ้าง ขายไหมเส้นบ้าง ถือว่ารายได้ไม่มากเท่าไร

จากการปลูกหม่อนเลี้ยงไหมแบบเดิมๆ พอมีการทดลองเลี้ยงไหมแบบใหม่ ต้องดูแล หนอนไหมอย่างดี วิธีการผลิตยากลำบากกว่า เก้าเพราะต้องอดหลับอดนอน สมกชิกในกลุ่ม หลายคนท้อแท้ออกจากกลุ่มไป สุดท้ายก็ต้อง กลับเข้ามาใหม่เพราะรายได้มันดีกว่าที่เคยเป็น

ยายพันธ์เล่าว่า ถูกร้อนไหมจะทอออกมา เป็นสีทองสุกปลั่งสวยงาม หากเป็นฤดูหนาว หนอนไหมจะไม่ค่อยถักทอเส้นใย ธรรมชาติ ของหนอนไหมเวลากลางวันกินอาหารจนอิ่ม และถักทอเส้นใยในเวลากลางคืนห้ามเปิดไฟ ถ้าเปิดหนอนไหมก็จะไม่ทำงาน เวลาดูแล หนอนไหมต้องใช้ไฟฉายส่องดูว่าหนอนเดิน ตกเฟรมหรือไม่ หนอนอาจจะออกมากก็ต้อง ใช้กระดาษสีขาวเช็ดออก เป็นต้น

“ทำตอนแรกๆ ง่วงนอนก็หลับไปเลย ทั้งยายทั้งหลาน หนอนเดินตกเฟรมเดินย้วย เต็มบ้านไปหมด ตอนหลังก็เลยบอกหลานว่า ช่วยกันดูหนอนอย่าหลับ ถ้ายายขยาดได้ดั่งใจ จะซื้อโน้ตบุ๊กให้ เป็นกุศโลบายให้หลานมา ช่วยงานเพราะหนอนไหมจะทอเส้น 3 วัน 3 คืน เราก็มองได้หลับ 3 วัน 3 คืน จากนั้นหนอนก็ จะกลายเป็นดักแด้ เริ่มมีปีกกลายเป็นผีเสื้อ”

วิธีเลี้ยงหนอนไหมของยายก็คือ นำตัว หนอนใส่ไว้ในเฟรม 3-4 โมง(200-300 ตัว) 2-3 ทุ่มตัวหนอนจะวิ่งไปมาถ่ายมูลออกมา ยายต้องคอยเอาที่ชูเช็ดออก คินหนึ่งได้ มูลเต็มกระป๋องสี่ใบใหญ่เพราะยายทำครั้งละ 100 เฟรมวางไว้เรียงรายเต็มบ้าน ลงทุนซื้อ

ตัวอ่อนของหนอนไหม 300 บาท ได้เงิน 1,200 บาท ต่อเฟรม (กิโกรัมละ 100 บาท) ครั้งแรก ได้เฟรมละ 80 บาท เยอะสุดหนอนริน คินเดียว ก็ได้เต็มเฟรมแล้วประมาณ 200-300 เฟรม ได้เงิน 2-3 หมื่น หนานหาหนอนได้น้อยสุด ส่งไหมล็อตหนึ่งอย่างน้อยได้ 5,000-6,000 บาท

วันนี้อายทำหน้าที่พี่เลี้ยงให้คำปรึกษา ผู้ที่สนใจปลูกหม่อนเลี้ยงไหมในเฟรมแบบนี้ ที่ ตำบลป่าแดด ตำบลดอกคำใต้ หนอนกิน ใบหม่อน 3 มื้อ เช้า กลางวัน เย็น หากได้แผ่นไหม ตามที่ต้องการแล้วก็เปลี่ยนเฟรมแผ่นใหม่ลงไป

ขายตัวขายแผ่นใหม่ ถึงเวลาหนอนจะปล่อยโย
ก็ต้องปล่อย ต้องทำความสะอาดบ้านเวลาใหม่
เดินตกเฟรมเท้าจะได้ไม่เปื้อนฝุ่น ของในบ้าน
ทุกอย่างเก็บไปให้หมดเกลี้ยง ห้ามทานอาหาร
ในบ้าน กินเหล้า สูบบุหรี่ห้ามเข้ามาบริเวณนี้
จากการเลี้ยงใหม่เป็นงานอดิเรก
จนกลายเป็นรายได้หลัก มีรายได้เพิ่มขึ้น
ประมาณ 30 เท่า ยายพันธุ์ว่าไม่เห็นมีอะไรยาก
เก็บใบหม่อนสะอาด ตอนหมอกางไปเพราะ
โอแดต ถ้าใบหม่อนเปียกขึ้นหนอนกินแล้ว
ท้องอืด ถ่ายมูลเต็มไปหมด โปรดสังเกตเวลา
ฝนตกหนอนใหม่จะไม่กินใบหม่อน ชีวิต
ทุกวันนี้ไม่เป็นหนี้แถมยังมีที่นา 20 ไร่ ยายว่า
ชีวิตขยันไม่เกีย่งงานไม่มีวันอดตาย

ด้าน **จวง เวียงบาน** นักเลี้ยงไหมวัย
61 ปี จากจังหวัดกาฬสินธุ์มาตั้งแต่อายุ 12
ขวบ ยึดอาชีพทำไร่นา แม่พาเลี้ยงไหมตั้งแต่
12 ขวบ ทอผ้าไหม ตัดเสื้อ ขายบ้างใส่เองบ้าง
เวลามีงานจังหวัดก็เอาสินค้าออกไปขาย บางที
ก็ขายไม่ออกจึงยึดเป็นอาชีพหลักไม่ได้

“เราทำนาทำสวนเป็นรายได้หลักแต่ตอนนั้น
เรามาจับกลุ่มกันทำไหม ตอนแรกชวนๆ กัน
ก็ยังไม่รู้ว่าทำอะไร ทำแล้วใครจะมารับซื้อ
พอเขาให้อุปกรณ์มาก็เลยลองทำดู ถือว่าชีวิต
เปลี่ยนไปเยอะเหมือนกันนะ แต่ก่อนได้เงิน
5 -6 พัน ตอนนี้ได้เงินเป็นหมื่น พุดเล่นๆ กัน
ว่าไม่ต้องทำนาแล้วมาทำอันนี้ดีกว่า แต่ก็พุด
เล่นๆ ยังไงเราจะต้องทำนา ก็ทำมาได้ 4 ปี
กว่าแล้ว トラบได้ที่ยังมีใบหม่อน เราก็จะมี
รายได้ ช่วงนี้แล้งมากๆ ใบหม่อนไม่ค่อยมี
เลี้ยงหนอนใหม่ลำบากหน่อย”

ยายจวงว่าคนที่อยู่ในอาชีพนี้ต้องมี
คุณสมบัติ ใจเย็น ใจร้อนทำไม่ได้ และต้องมี
ใจรัก ทำด้วยความสุข ทะนุถนอม เธอเปิดเพลง
ให้หนอนฟัง หนอนจะได้มีความสุขผลิต
เส้นใยเยอะๆ เพราะได้ประสบการณ์จาก
การเลี้ยงจิ้งหรีดเวลาเปิดเพลงจิ้งหรีดกินอาหาร
ได้เยอะกว่าปกติ ก็เลยเอามาเปิดเพลงให้
น้องหนอนฟังบ้าง

ถามคุณตาคุณยายว่าไหนๆ ก็ผลิตไหม
เพื่อความงามของคนอื่นแล้ว แบ่งเก็บไว้
เพื่อบำรุงผิวหน้าของตัวเองบ้างไหม? คุณยาย
ยิ้มจนหน้าย่น พลาดตอบว่า “ไม่” ขายไป
ให้หมด เพราะยายอยากได้เงินมากกว่า
ตอบเสร็จพลิ้นแ้มยิ้มด้วยใบหน้าเปี่ยม
ไปด้วยความสุข